

Första söndagen i advent

Predikan 2025-11-30

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: HERREN kommer till sin kyrka

Epistel: Rom. 13:11–14, Den nya dagen

Evangelium: Matt. 21:1–9, Se, din konung kommer

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för det nya kyrkoåret som vi nu går in i. Vi ber att du genom din Helige Ande också skall leda oss in i Skriften så att vår tro styrks och växer till. Ge oss förlåtelse, tröst och glädje genom dina heliga sakrament. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen

Predikotext 3:e årg.: Luk. 4:16–22, Ett nådens år från Herren.

16 Jesus kom till Nasaret, där han hade vuxit upp. På sabbaten gick han som han brukade till synagogan. Han reste sig för att läsa ur Skriften, 17 och man räckte honom profeten Jesajas bokrulle. När han öppnade rullen, fann han stället där det står skrivet: 18 "Herrens Ande är över mig, för han har smort mig till att förkunna glädjens budskap för de fattiga. Han har sänt mig att utropa frihet för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet 19 och förkunna ett nådens år från Herren." 20 Sedan rullade han ihop bokrullen, räckte den till tjänaren och satte sig. Alla i synagogan hade sina ögon fästa på honom. 21 Då började han tala till dem: "I dag har det här stället i Skriften gått i uppfyllelse inför er som lyssnar." 22 Alla berömde honom och förundrades över de nådens ord som kom från hans mun.

Vi har i evangeliet lyssnat på orden om hur Jesus red in i Jerusalem. Folket skar kvistar och strödde ut på vägen och bredde ut sina mantlar framför Jesus som kom ridande på en åsnefåle. Och de sjöng: "Hosianna, Davids son! Välsignad är (vare) han som kommer i Herrens namn. Hosianna i höjden!" (Matt. 21:8f). Detta är en stor glädjedag och vi har därför den vita, liturgiska färgen på altaret och prästens kläder. Liksom Jesus under folkets jubel red in i Jerusalem firar vi idag att han också nu kommer till sin kyrka. Jag ska då svara på följande tre frågor:

1. Vem är han som kommer?
2. Hur kommer han?
3. Till vilka kommer han?

1. Vem är han som kommer?

Folket sjöng "Hosianna, Davids son! Välsignad vare han som kommer i Herrens namn." De orden är hämtade ur Psaltarens 118:e kapitel där det står (i Folkbibeln's översättning): "Detta är dagen som Herren har gjort, låt oss jubla och glädjas i dag! O, Herre, fräls! O, Herre, ge framgång! Välsignad är (vare) han som kommer i Herrens namn! Vi välsignar er från Herrens hus." Det kan vara lite svårt att känna igen stället därför att ordet "Hosianna" inte står med i översättningen. Men orden "O, Herre, fräls!" låter så här på hebreiska "Aná Adonáj, háshía-náh", vilket på svenska blir "Jag ber, HERRE, Hosianna" d.v.s. "Jag ber att du HERRE må frälsa", eller som det stod i vår äldre översättning: "Ack, HERRE, fräls! Ack, HERRE, låt väl gå!" [Det bör här påpekas att översättningen "Välsignad **är** han" inte är så bra. Grundtexten betyder "Välsignad **vare** han" eller "Välsignad **må han vara**" och inte att han **är** välsignad.] Folket stämmer in i psaltarens bön att HERREN Jesus må prisas och tillbedjas som vår Herre och Gud. Det

avgörande och viktiga här är att det är HERREN själv, den evige Guden, som kommer. Det ord som står i grundtexten är JHVH, som är det heliga Gudsnamnet, Namnet över alla namn. Och han som kommer och har detta namn är Jesus Kristus.

2. Hur kommer han?

Han kommer genom Skriftens ord. Vi ska särskilt lägga märke till att han kommer på ett sådant sätt att GT:s profetior uppfylls i detalj. Enligt profeten Sakarja skulle han komma ridande på en åsnas föl. Sakarja skriver: *”Fröjda dig stort, dotter Sion! Jubla, dotter Jerusalem! Se, din kung kommer till dig, rättfärdig och segerrik är han. Han kommer ödmjuk, ridande på en åsna, på en åsninnas föl”* (Sak. 9:9). Exakt så gick det till när Jesus red in i Jerusalem. Överensstämmelsen är så noggrann och överväldigande att bibelkritikerna säger att orden måste ha manipulerats i efterhand för att passa in på Sakarjas profetia. Det kan inte ha gått till exakt så som Matteus skriver i sitt evangelium, menar de. Men för oss som tror att både GT och NT är Guds ord är detta stort och dyrbart. Jesus kommer till oss genom det ord som skrevs för cirka 2000 år sedan av aposteln Matteus som i sin tur citerade profeten Sakarja som kom med sin profetia c:a 600 år tidigare (520 f. Kr. enligt Folkbibeln).

Vi ska också lägga märke till hur Jesus kom då han var i Nasarets synagoga. Som sed var kunde en ansedd gäst få komma fram och läsa en av texterna på sabbaten i synagogan. Jesus brukade få göra detta. När han öppnade bibelrullen denna gång läste han den text som man just då hade kommit fram till. Det var de underbara orden: *”Herrens Ande är över mig, för han har smort mig till att förkunna glädjens budskap för de fattiga. Han har sänt mig att utropa frihet för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren”* (Luk. 4:18f; Jes. 61:1f). Det är evangelisten och läkaren Lukas som skriver detta, och han hade noga tagit reda på allt vad Jesus hade gjort och sagt av dem som varit ögonvittnen. Han skriver själv i inledningen till sitt evangelium: *”Många har sökt sammanställa en skildring av de händelser som har inträffat bland oss, så som det har berättats för oss av dem som redan från början var ögonvittnen och Ordets tjänare. Sedan jag noga efterforskat allt från början har även jag bestämt mig för att skriva ner det i ordning för dig, högt ärade Teofilus, för att du ska veta hur tillförlitlig den undervisning är som du har fått”* (Luk. 1:1–4).

Och nu läste alltså Jesus ur den kända Jesajarullen. Den hade lästs många, många gånger i Nasarets synagoga och i alla andra synagogor. Men aldrig hade någon uttalat de ord som Jesus därefter sade, nämligen: *”I dag har det här stället i Skriften gått i uppfyllelse inför er som lyssnar.”* (Luk. 4:21). Den Messias, den Smorde, som Jesaja talar om är ingen annan än Jesus själv. Han läser ju: *”Herrens Ande är över mig, för han har smort mig till att förkunna glädjens budskap för de fattiga.”* Messias, den Smorde, heter på grekiska Kristus. Jesus säger alltså att han är den av Gud smorde Frälsaren, Kristus. Så kom Jesus personligen till Nasarets synagoga och bekände: Det ni hör här av Jesaja gäller mig. Det är jag som predikar glädjens budskap för de fattiga, d.v.s. evangelium, det glada budskapet för syndare. Det är ett budskap om frihet för dem som är fångna under synden och lagens dom. Det är ett budskap om frihet för dem som är förtryckta av djävulen och inte kan komma loss ur hans rike. Det är ett budskap om ett nådens år, en tid av Guds nåd och syndernas förlåtelse. Och hur kommer han då? Svar: Genom Guds ord. När profeten Jesaja lästes var det Guds eget ord, inte bara till synagogan i Nasaret utan också till oss här i Stockholm idag och till var och en som hör och läser vad ordet säger. Detta ord om frälsning genom Jesus Kristus är Guds Andes eget ord. När vi hör det kommer han till oss genom detta ord var vi än befinner oss i världen.

3. Till vilka kommer han?

Många som med jubel såg Jesu rida in i Jerusalem var senare med om att ropa: Korsfäst, korsfäst. Många som hänförda lyssnade till Jesus i synagogan i Nasaret var något senare med om att försöka döda honom genom att störta honom utför ett stup nära synagogan. Så möter Guds ord både hänförelse men också motstånd och förföljelse. Jesus säger själv: *"Tro inte att jag har kommit för att skapa fred på jorden. Jag har inte kommit för att sända fred, utan svärd"* (Matt. 10:34). Profeten Mika talar om hur det blir splittring i familjen när ordet kommer. Han skriver: *"För sonen föraktar sin far, dottern trotsar sin mor, sonhustrun sin svärmor, och var och en har sin egen familj till fiender"* (Mika 7:6), och Jesus själv använder samma ord: *"Jag har kommit för att skilja en son från sin far, en dotter från sin mor och en sonhustru från sin svärmor, och var och en får sin familj till fiender"* (Matt. 10:35f).

Detta innebär att fastän alla hör samma ord blir reaktionerna helt annorlunda. Somliga tar emot ordet med glädje, men andra blir Jesu fiender. Så var det med många av dem som först ropade *"Hosianna, Davids Son"*, men sedan ropade *"Korsfäst, korsfäst!"* Så var det också i predikotexten, där det står: *"Alla berömde honom och förundrades över de nådens ord som kom från hans mun."* Men senare berättas det om sådana kristna som bara en tid följde Jesus. Det står: *"Efter detta drog sig många av hans lärjungar undan och slutade vandra med honom"* (Joh. 6:66). Jesus undervisar också om detta i liknelsen om "fyra handa sädesåker" (där säden hamnade på fyra olika ställen). Han säger där om säden som såddes på stengrunden: *"Det som såddes på stenig mark är den som hör ordet och genast tar emot det med glädje, men han har ingen rot inom sig utan tror bara för en tid. När han möter lidande eller förföljelse för ordets skull så kommer han genast på fall"* (Matt. 13:20f).

Till vilka kommer Jesus? frågade vi. Svaret är: Han kommer till alla som hör ordet och som tror det och håller fast vid det också i nöd och prövningar och motstånd för ordets skull. Vi ska därför genom Guds nåd hålla fast vid allt vad ordet säger. Vi är på grund av synden omgivna av alla möjliga faror. Vi är som drunknande som inte kan rädda oss själva, men Guds ord är som en räddningsplanka som sträcks ut mot oss. Gud kommer till oss med ordet och sakramenten för att vi skall ta emot honom i tro. Och det är han själv som genom ordet skapar tron i våra hjärtan. Så får vi fly till honom och hålla fast vid vårt dop. Vi får ta emot förlåtelsen genom att han kommer till oss i altarets sakrament med sin kropp och sitt blod med en försäkran som lyder: *"Jag är livets bröd. Den som kommer till mig ska aldrig hungra, och den som tror på mig ska aldrig någonsin törsta"* (Joh. 6:35). Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.